

3. Передерієнко Н.І. Сутнісно-змістовна характеристика процесів управління розвитком підприємств / Н.І. Передерієнко, Я.В. Котляревський // Наукові записки Української академії друкарства. – 2012. – № 2. – С. 103-111.

4. Расвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: [монографія] / О.В. Расвнева. – Харків : Вид-во «ІНЖЕК», 2006. – 496 с.

5. Шандова Н.В. Розробка механізму управління стійким розвитком підприємств машинобудування / Н.В. Шандова // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 2. – С. 101-105.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТРАКТУВАННЯ КАТЕГОРІЇ «КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

***ВАРАКСІНА О.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ***

Основна умова розвитку та інтеграції української економіки у глобальний економічний простір є висока конкурентоспроможність вітчизняних підприємств як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Конкурентоспроможність є однією з основних категорій, що широко використовується в теорії та практиці економічних наук, багатоаспектним поняттям, що в перекладі з латинської мови означає суперництво, боротьба за досягнення найкращих результатів [3, с. 28].

Аналіз наукових трудів вітчизняних та зарубіжних вчених вказав, що одного, загальноприйнятого трактування економічної категорії «конкурентоспроможність підприємства» не існує. Міркування науковців, що вивчають конкурентоспроможність, характеризуються багатоманітністю та різноплановістю тлумачення дефініції.

Узагальнюючи результати проведених досліджень, під конкурентоспроможністю підприємства ми будемо розуміти здатність підприємства як в даний момент так і перспективі мати пріоритетні переваги за рівнем задоволення результатом своєї діяльності споживача, за ефективністю господарської діяльності на внутрішньому і зовнішньому ринку порівняно з іншими суб'єктами господарської діяльності. Запропоноване визначення, на відміну від існуючих, характеризується комплексністю та враховує просторові, часові властивості. Систематизування визначень категорії «конкурентоспроможність підприємства» констатує той факт, що дана дефініція є складною та багатогранною категорією та потребує

подальшого розгляду.

Таким чином, аналіз наукових джерел засвідчив, що конкурентоспроможність підприємства визначається наступними вимірами:

- здатність закріпитись та зберегти позиції на ринку;
- ефективність господарської діяльності;
- відносна характеристика, яка відображає переваги (сильні сторони) діяльності підприємства по відношенню до конкурентів;
- ефективність управління ресурсами;
- виготовлення конкурентоспроможної продукції [1].

Базовими складовими конкурентоспроможності підприємства мають стати: ефективність господарської діяльності (виважена ресурсна політики), постійне оновлення матеріальної бази, якість та безпечність продукту (в тому числі і післяпродажне обслуговування), екологічність виробництва, «швидкість» підприємства (строки виробництва та доведення продукту до споживача), інноваційні технології, кваліфіковані трудові ресурси, фінансова стійкість підприємства, дійова система управління (однією з складових якої є оперативність реагування на зміни), і що важливо, в сучасних умовах «стресостійкість підприємства», тобто антикризова політика.

Сучасне підприємство – це цілісний, комплексний і пов'язаний з багатьма соціально-економічними агентами об'єкт, що еволюціонує. Більш того. Бізнес середовище акумулює в собі великий обсяг ресурсів – сил, знань, вмінь, тобто ресурсів у широкому розумінні. Таким чином бізнес виступає одним з могутніх центрів впливу на соціальне середовище поряд з освітою, релігією, наукою тощо. Крім того бізнес акумулює в собі самий дорогий ресурс – людей. Людей талановитих, ініціативних готових до ризику. Все це зумовлює не тільки юридичну та економічну, а і соціальну відповідальність бізнесу. Саме соціальна відповідальність бізнесу стає актуальним напрямом розвитку підприємства [4].

Проведене дослідження доводить, що конкурентоспроможність підприємства багатоаспектна та різнопланова економічна категорія, яка означає здатність підприємства як в даний момент так і перспективі мати пріоритетні переваги за рівнем задоволення результатом своєї діяльності споживача, за ефективністю господарської діяльності на внутрішньому і зовнішньому ринку порівняно з іншими суб'єктами господарської діяльності [5].

Нині конкурентоспроможність підприємства має різні рівні виміру, залежно від предмету вивчення: мікрорівень, мезорівень,

макрорівень, мегарівень [2]. В сучасних умовах, коли конкуренція набуває глобальних характеристик, актуального значення для підприємства набуває проблематика конкурентоспроможності ринку праці та конкурентоспроможності індивіда.

Подальші дослідження конкурентоспроможності підприємств можуть бути спрямовані на розроблення нових шляхів підвищення та управління нею.

Література.

1. Авраменко Т.П. Вплив економічних чинників на конкурентоспроможність підприємства / Т.П. Авраменко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2013. – Вип. 181(6). – С. 45-53. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnuau_econ_2013_181\(6\)__8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnuau_econ_2013_181(6)__8)

2. Васильєва З.А. Иерархия понятий конкурентоспособности субъектов рынка / З.А. Васильева // Маркетинг в России и за рубежом. – 2006. – № 2. – С. 83-90.

3. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства / С.М. Клименко, Т.В. Омеляненко, Д.О. Барабась та ін. – К.: КНЕУ, 2008. – 520 с.

4. Янковий О.Г. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення: [Монографія] / О.Г. Янковий. – Одеса: Атлант, 2013. – 470 с.

5. Porter M.E. Competitive Advantage of Nations / M.E. Porter. – New York : Free Press, 1990. – 426 p.

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН ПІДПРИЄМСТВА

***ВЛАСЕНКО Т.А., К.Е.Н., СТАРШИЙ ВИКЛАДАЧ,
КРАСНОРУЦЬКИЙ Д.О., ЗДОБУВАЧ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Сучасне бізнес-середовище характеризується низкою властивостей, які обумовлюють характер діяльності суб'єктів господарювання. До цих властивостей варто віднести високий рівень конкуренції як на національному так і на світовому ринках, посилення процесів глобалізації та інтеграції, які зближують економіки різних країн, створюючи тим самим, з одного боку, більш привабливі можливості для розширення ринку, а з іншого – знижують захисні